

Visca l'any que naix

Entre un any i el següent només hi ha un temps quasi imperceptible. Potser caldria que fos més llarg i que, amb els rellotges aturats, el dedicàssim a somiar sobre els mesos que arriben. El 1985 no ha acabat amb massa bona cara, però ens entossudim a creure que el 1986 serà millor, viu, fecund i alegre. És el que els desitgem, després d'haver dedicat unes hores a repassar els cinquanta-dos números d'enguany, amb milers de paraules sobre la realitat de cada setmana. Guerres, canvis de govern, moviments econòmics, llibres, pel·lícules, rostres famosos, exposicions d'art, trames secretes, opinions, eleccions, Europa, escriptors, menjar, beure, la vida. Textos i fotografies han capturat fragments d'actualitat que ara hem resumit, no de cara a l'any passat, sinó mirant cap al que comença precisament ara, carregat de noves aventures informatives i ple amb les il·lusions repetides cada 1 de gener, quan el rellotge fa un petit pas que ens emociona.

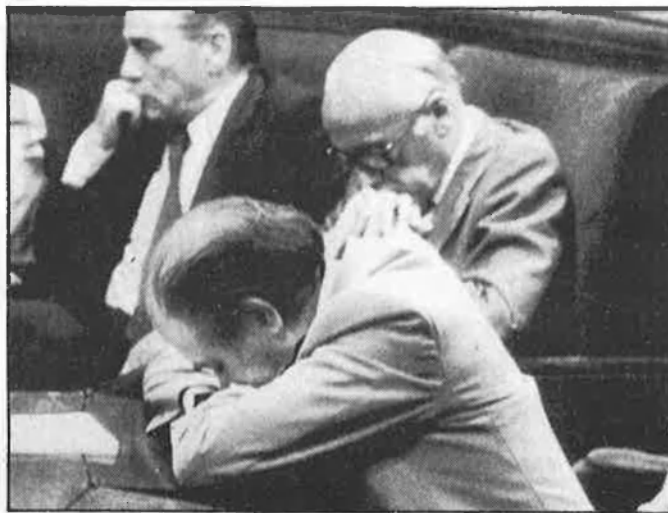
País

Tres crisis

Un dels esdeveniments més significatius de la política en 1985 han estat els canvis en el govern de González. Els tres executius dels Països Catalans han viscut, també, les seues respectives crisis.

Adolf Beltran

El primer que anuncià canvis en el govern autònom fou Joan Lerma, president de la Generalitat valenciana. Havien passat pocs dies de l'eixida de Miguel Boyer i Fernando Morán del govern de Madrid, quan Lerma feia pública la intenció d'introduir modificacions en la composició del seu gabinet, la majoria monocolor socialista. L'excusa: l'imminent final del procés de transferències (un final que seria firmat mesos després sense haver acabat, en la pràctica, l'assumpció real de totes les competències). El motiu: els complicats equilibris de forces que conviuen al si del PSPV-PSOE i que s'havien manifestat en les dificultats per aconseguir una llista de síntesi en el IV congrés del partit, celebrat a Alacant els dies 19, 20 i 21 d'abril. Després de tres setmanes de misteri i expectativa sobre el desenllaç de-

Dalt, Gabriel Canellas. Baix, Jordi Pujol.

finitiu de la crisi, Lerma féu públic, el dia 25 de juliol, un govern en el qual reforçava el seu poder, tot centralitzant competències en l'àrea de presidència, i respectava les conselleries d'alguns renovadors de la majoria oficialista, que se li oposen, com ara Cebrià Ciscar, mentre en despatxava d'altres, com ara Felipe Guardiola.

El dia 25 d'octubre, es-

clatava la crisi a les Illes. Unió Mallorquina, el partit que lidera Jeroni Albertí, trencava el pacte parlamentari que mantenia amb la Coalición Popular i que permetia la continuïtat del govern de Gabriel Canellas. Aquest trencament formal es produïa després de moltes diferències, plasmades en les votacions parlamentàries, entre els dos grups. L'intent de fer viable una alternativa de govern a partir d'un pacte entre els reformistes d'Unió Mallorquina i els socialistes de la Federació Balear del PSOE fracassaria a causa de l'oposició d'alguns sectors del partit d'Albertí. Des d'aleshores, la situació política a les Illes pateix una inestabilitat crònica, amb un govern que no té majoria parlamentària.

Fa a penes uns dies, Jordi Pujol contemplava la dimissió dels consellers de Cultura, Joan Rigol, i de Turisme, Josep Sanuy. I,

una setmana després, n'anunciava els substituïts, Joaquim Ferrer i Narcís Oliveras, respectivament. Aquests canvis en un govern estable, d'àmplia majoria i amb pocs problemes interns en la coalició que li dona suport, s'han explicat per les discrepàncies amb el que s'ha considerat una línia excessivament flexible amb l'oposició socialista i que, en el cas de Rigol,

s'havia plasmat en el famós «pacte cultural». Altres consideracions domèstiques —males relacions amb el personal del departament (Rigol) i cansament en l'exercici del càrrec (Sanuy)— s'han barallat, també, per a explicar la crisi.

Fet i fet, el 1985 ha estat un any amb una variada activitat política i institucional. S'han celebrat els congressos de moltes formacions polítiques, Convergència Democràtica de Catalunya, Unió Democràtica, Esquerra Republicana, Entesa de l'Esquerra Nacionalista, PSPV-PSOE, Partit Socialista de Mallorca (PSM) i l'organització valenciana del PRD, entre altres. Les forces socials han fet un pols al govern amb motiu de la reforma de la seguretat social, que es plasmà en la vaga general del 20 de juny. L'oposició a l'OTAN ha estat el centre de les intenses i nodrides mobilitzacions pacifistes, amb les manifestacions de principis de maig contra la visita de Reagan com a fita central. El País Valencià ha estat escenari de la violència que afecta la convivència civil a Euskadi, amb la campanya de bombes d'ETA en les platges, a l'estiu, i l'atemptat mortal contra el membre del GAL, Clement Pèrret, a Castelló. L'11 de Setembre, a Catalunya, va marcar un substancial increment de la capacitat de convocatòria de l'independentisme. La crisi pel retall en el finançament autònom ha mostrat, una vegada més, la visió centralista que el govern de Madrid té de l'estat autònom. I el nacionalisme valencià ha avançat en la seua maduració i capacitat de convocatòria, fet que s'ha plasmat en els actes reivindicatius del 9 d'Octubre i en la recent manifestació del passat 14 de desembre a Alacant, convocada per Acció Cultural en reivindicació de la llengua. □